

Hvad foregår der i EU?

En række EU-direktiver kan få betydning for den danske fjernvarmesektor. FJERNVARMEN bringer en lille oversigt.

DIREKTIVER

*Af cand.scient.pol Birger Lauersen,
Dansk Fjernvarme*

Dansk Fjernvarme er medlem af den europæiske fjernvarmeorganisation Euroheat & Power (EHP), som i dag er et talerør for de mange nationale fjernvarmeforeninger i næsten alle EU's medlemslande. EHP's opgave er bl.a. at udøve et lobbyarbejde over for de mange lovgivningsinitiativer, der kommer fra EU, og som har eller får betydning for fjernvarmebranchen. Også i Danmark. Dansk Fjernvarme deltager derfor aktivt i arbejdet i EHP med at tage stilling til de mange spørgsmål, som opstår.

I den forbindelse er det værd at påpege, at mens vi her i landet er vant til en solid politisk og lovgivningsmæssig støtte til fjernvarmen, så er det langt fra tilfældet i andre lande. Tværtimod må fjernvarmebrancherne mange steder kæmpe alene for at fremme udbredelsen eller bevarelsen af teknologien og de dermed forbundne samfundsmæssige fordele.

EU har ingen selvstændig dagsorden omkring fjernvarme, men der er alligevel en del initiativer i gang, både i form af nyere og gældende lovgivning og i form af nye direktivforslag, som kan få en positiv effekt på fjernvarmens stilling og rolle i Europas energiforsyning. Nok mere markant i lande, der ikke som Danmark har en stor og velfungerende fjernvarmesektor. For os bliver effekten ikke vækst, men måske forandring på nogle områder.

Hoveddrivkraften i EU's arbejde er spørgsmålene om miljø og forsynings-

sikkerhed. To mål, der ikke altid trækker i samme retning. Anvendelsen af naturgas i stedet for kul vil gavne miljøet, men øge afhængigheden af gasleverandører, der ikke er med i EU, nemlig Algeriet, Norge og Rusland. Et instrument, som arbejder positivt for begge mål, er at fremme energieffektiviteten. Det fremmer også på mange måder fjernvarmen.

I det følgende er der en lille oversigt over væsentlig gældende og kommende EU-lovgivning, som kan have betydning for dansk fjernvarme. Der står udtrykkelig "kan", fordi det faktisk kan være svært at overskue de langsigtede virkninger af lovgivning, som måske har et givet sigte, men også afledte effekter, vi ikke kender.

Direktiv om handel med CO₂-kvoter (2003/87/EF)

Direktivet om et system for handel med emissionskvoter for CO₂ er det direktiv, der får den største umiddelbare effekt, idet landene skulle implementere det med virkning fra 1. januar 2005. Efter den dato er det forbudt at udlede CO₂ fra et varme- og/eller elproducerende anlæg på over 20 MW indfyret effekt uden tilladelse. Alle anlæg af den størrelsesorden vil få omkostninger ved at være omfattet af ordningen, medens kun nogle vil kunne få indtægter ved at sælge eventuelt overskydende gratiskvoter, som løbende tildeles deltagerne.

I den første 3-års periode af ordningen er varmesiden samlet blevet tildelt kvoter svarende til de historiske emissioner, men efterhånden som DK skal tilpasse sig det nationale CO₂-mål

i 2012, risikerer tildelingen af gratiskvoter at blive mindre end behovet. Især ved en vis vækst i varmesalget eller et koldere klima.

Hvorvidt det vil blive nemt for energisektorerne at tilpasse sig den nye virkelighed med rationering af emissionsmulighederne, eller om besværlighederne og omkostningerne vil blive store, er umuligt at sige på forhånd.

I øjeblikket er man internationalt ved at tage hul på diskussionen om, hvad der skal ske på CO₂-området når Kyoto-aftalen løber ud i 2012 sammen med direktivet. Det er næppe urimeligt at forvente yderligere begrænsning i emissionsmulighederne.

Kraftvarmedirektivet (2004/8/EF)

Dette direktiv trådte i kraft i februar 2004, og medlemslandene skal have det implementeret februar 2006. Direktivet forpligter landene til at lave regler for certificering af kraftvarme, at analysere potentialet for kraftvarme og at fjerne barrierer for introduktionen eller anvendelsen af kraftvarme i elproduktionen. Desuden sættes der overordnede rammer for støtteordninger til kraftvarme.

Direktivet får næppe stor betydning i Danmark, hvor både kraftvarme og fjernvarme har nydt politisk og lovgivningsmæssig opbakning gennem mange år, og hvor disse teknologier allerede i dag anvendes i meget stort omfang. Men for især nogle af de gamle medlemslande og Sydeuropa kan direktivet øge fokus på kraftvarmen. Hvilket indirekte også gavner fjernvarmen, som er en af de mulige anvendelser af varmen.

Direktivet støtter også mikrokraftvarme, men det vil næppe være en stor udfordring for eksisterende danske fjernvarmeforsyninger.

Euroheat & Power har brugt mange ressourcer på dette direktiv, bl.a. ved at fremme implementeringen ved at tage initiativ til en såkaldt Common Workshop Agreement, (CWA 45547) hvori forskellige brancher enes om, hvordan man bestemmer andelen af elektricitet, der kan karakteriseres som stammende fra kraftvarme.

Direktiv om vedvarende energi inden for elproduktion (2001/77/EF)

Formålet med dette direktiv er at fremme vedvarende energikilders bidrag til produktionen af elektricitet inden for det indre marked for elektricitet. Direktivet fastsætter et "vejledende" mål for andelen af vedvarende energi i elproduktionen i de enkelte lande.

Danmark har et vejledende mål på 29 % vedvarende energi i elproduktionen, og da 20,6 % af elektriciteten var baseret på vedvarende energi i 2003, så er vi godt på vej mod målet.

Igen et direktiv som medvirker til at styrke fjernvarmens position.

Energitjenestedirektiv (2003/0300/COD)

Formålet med dette forslag om at gennemføre et direktiv om energitjenester er at øge effektiviteten i slutforbruget af energi. Det foreslås, at energileverandører skal medvirke hertil ved at tilbyde energitjenester, hvorved der forstås, at energileverandøren leverer en totalløsning, og at kunden så betaler for en bestemt komfort. Herudover foreslås det at pålægge energileverandørerne at opnå et bestemt mål for energibesparelser. Euroheat & Power forsøger at påvirke direktivforslaget så der anlægges systembetragtning på energiforbruget, således at der ikke kun lægges vægt på individuelle energibesparelser, men at systemerne optimeres. F.eks. ved at udnytte overskudsvarme fra elproduktion og industri, hvilket vil være bedre end individuel opvarmning, uanset hvor effektiv den er.

Bygningsdirektiv (2002/91/EF)

Det nye bygningsdirektiv skal være

implementeret senest 4/1 2006. Her er et af hovedproblemerne også, at det kan forlede til at se på energiefektiviteten alene på bygningsniveau og ikke på systemniveau. Overordnet vil direktivet lede til mindre forbrug af energi til opvarmning i bygninger. Det er dog et problem, der allerede er kendt her i landet, hvor kravene gennem årene til stadighed er øget.

Private og off. partnerskaber (KOM/2004/0327 endelig udg.)

Der findes på fællesskabsplan ingen definition af begrebet offentlig-privat partnerskab ("OPP"). Betegnelsen henviser generelt til de forskellige former for samarbejde imellem offentlige myndigheder og den private sektor med henblik på finansiering, opførelse og forvaltning af infrastrukturer eller levering af tjenesteydelser. Men kommissionen har udgivet en grønbog om emnet, idet man frygter, at der kan ske favorisering af visse virksomheder i denne form for arrangementer. I Euroheat & Power holder man øje med udviklingen, idet en eventuel fremtidig regulering måske kunne få betydning for den måde fjernvarmen er organiseret i de enkelte lande. Eksempelvis den måde, man herhjemme overlader varmeforsyning til private selskaber uden tidsmæssig begrænsning og uden en præcis koncession.

bl@danskfjernvarme.dk

CODE LINKS

CODE LINKS

Euroheat & Power:
www.euroheat.org
 Europæisk lovgivning:
<http://europa.eu.int/eur-lex/>
 Energistyrelsens tema om CO₂:
<http://www.ens.dk/sw8366.asp>